

NR. INVENTAR: 12

INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA
EXILULUI ROMÂNESC

FOND: EFTIMIE GHERMAN

INVENTAR

21 u.a.

PREFATĂ

Eftimie Gherman s-a născut în anul 1894 în comuna Lăpușnicul Mare, județul Caraș-Severin și a decedat în anul 1980, fiind un memorialist și gazetar. După ce a absolvit primele 6 clase ale școlii primare, a fost trimis de părinți la Oravița pentru a învăța meseria de buturar-franzelar până în anul 1911 când devine calfă. A abandonat meseria următorul an și a plecat la Budapesta unde și-a făcut legături cu socialiștii grupați în jurul publicației *Adevărul*.

După ce a fost încorporat în armata austro-ungară, a fost arestat în anul 1914 și condamnat la moarte, fiind acuzat că a desfășurat activități naționaliste dar, datorită vârstei, pedeapsa a fost comutată la 20 de ani de închisoare. După încheierea Primului Război Mondial a fost decorat, la propunerea lui Iuliu Maniu și Nicolae Iorga cu ordinul „Steaua României” și împrumutat.

A fondat în anul 1920 organizația Uniunea Muncitorilor Minerii, ocupând funcția de secretar general, a făcut parte din conducerea Partidului Socialist Român, a fost vicepreședinte al Confederației Generale a Muncii și de 5 ori deputat în Parlamentul României, membru fondator al Internaționalei Muncitorilor Minerii, membru permanent al Internaționalei Socialiste, membru al Comitetului Sindical Național.

În anul 1947 a părăsit clandestin România, ajungând astfel în Budapesta unde a luat legătura cu liderii Partidului Social din Ungaria. Apoi, a plecat în Franța unde a înființat Grupul Socialiștilor Români din Exil și Grupul Sindicaliștilor Români din Exil. A fost copreședinte al Uniunii Partidelor Socialiste din Exil cu sediul la Londra, a participat la numeroase congrese ale unor organizații sindicale, s-a angajat în lupta anticomunistă a exilului și a colaborat cu emisiuni ale postului de radio Europa Liberă, a editat revista *România muncitoare*.

În anul 1963 s-a stabilit în Austria, fiind urmat de soția acestuia iar, mai târziu, bolnav fiind, a primit permisiunea de a se întoarce în România.

Fondul arhivistic „Eftimie Gherman” prin materialul documentar înscris în prezentul inventar, oferă informații despre fenomenul exilului românesc, activitatea unor organizații din exil. Se întâlnesc și concepte ale lucrărilor și copii ale acestora, precum și corespondență personală a creatorului de fond, note, însemnări. Genurile de documente cuprinse în fond sunt diverse, precum articole, note, însemnări, necrolog, transcrieri, etc.

Odată cu documentele de arhivă, s-au predat și publicațiile care nu fac corp comun cu acestea. De aceea, s-a întocmit o listă a tuturor publicațiilor și cărților identificate în fondul arhivistic, spre a fi depuse la Biblioteca ICCMER. Lista anexată la inventar va cuprinde și cota respectivă din bibliotecă pentru fiecare publicație în parte.

Documentele aflate în posesia ICCMER, donate de către creatorul fondului, au fost preluate fără instrumente de evidență, fiind inventariate ulterior. A fost necesară desfacerea unităților arhivistice și prelucrarea arhivistică a fondului documentar, în conformitate cu prevederile legale ale legislației arhivistice aflate în vigoare. Vechiul inventar se află inventariat la sfârșitul inventarului arhivistic.

Documentele existente în fondul arhivistic au fost ordonate după modul de grupare al documentelor dintr-un fond personal. Astfel, au fost grupate în documente persoanele ale creatorului de fond, manuscrisele și copiile lucrărilor științifice, literare ale creatorului de fond sau ale altor persoane, corespondența personală, documente referitoare la creatorul fondului. În cadrul acestor grupări, unitățile arhivistice au fost ordonate cronologic. Cota arhivistică este formată doar din nr. crt. din inventarul fondului. Din cauza desfacerii tuturor unităților arhivistice, reordonării și reinventarierii, nu s-a putut stabili numărul vechi al unității arhivistice respective.

Operațiunea de inventariere a documentelor a fost efectuată în conformitate cu *Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente* aflate în vigoare.

Fondul arhivistic „Eftimie Gherman” cuprinde documente din perioada 1938-1979, grupate în 21 u.a., în cantitate totală de 0,30 m.l., existând documente atât în formă originală cât și copii ale originalelor sau concepute în limbile română, engleză, franceză, fiind dat spre cercetare științifică la sala de studiu, având în plan digitalizarea întregului fond arhivistic.

Publicațiile identificate în fondul de arhivă au fost ordonate alfabetic, iar apoi cronologic, în cadrul fiecăreia. Astfel, a fost întocmită o listă a acestora ce cuprinde un număr de 106 publicații.

26.02.2021

Întocmit,
Albu Simona-Adriana

Bibliografie:

Manolescu, Florin, *Enciclopedia exilului literar românesc 1945-1989*, Edit. Compania, București 2010

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
Documente personale ale creatorului					
1		Act de identitate al lui Eftimie Gherman; scrisoare de informare asupra acordării permisului de imigrare soției sale. Copie, lb. engleză, franceză, română.	1948; 1966	3	
2		Necrolog pentru funeraliile lui Șerban Voinea, scris de Eftimie Gherman. Copie.	1969	2	
Manuscrisele și copiile lucrărilor științifice, literare și artistice ale creatorului de fond sau ale altor persoane					
3		Lucrarea „Realizări sociale recente în România”. Orig.	1938-1939	30	
4		Transcrieri ale emisiunilor de radio Radio Free Europe ce conțin și intervențiile lui Eftimie Gherman despre sărbătorirea zilei de 1 Decembrie și scrisoarea de la V. Zăpârțan. Orig., concepte.	1968	190	
5		Transcriere a emisiunii de radio la Radio Europa Liberă despre Basarabia. Concept.	f.d.	10	
6		Concept al lucrării lui Ion Scînteie „Eftimie Gherman – Treizeci de ani în exil”. Vol. I. Concept.	f.d.	189	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
7		Concept al lucrării lui Ion Scînteie „Eftimie Gherman – Treizeci de ani în exil”. Vol. II. Concept.	f.d.	226	
8		Articole și concepte ale acestora ale lui Eftimie Gherman referitoare la situația politică din țară, din plan european, despre Marea Unire, mișcările muncitorești din România. Concepte.	f.d.	78	
9		Articole, note, însemnări ale unor autori precum Miron Constantinescu, N. Penescu referitoare la situația politică europeană, despre procesul de la Tămădău, Ion Antonescu, Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, V.V. Tilea, biografie Georg Cristescu. Copii, concepte.	f.d.	61	
Correspondență					
10		Diversă corespondență cu Eftimie Gherman referitoare la articole, situația din țară; chitanțe de plată a contribuției la Partidul Social Democrat Independent Român. Orig., copii.	1948; 1969; 1973-1974	8	
11		Correspondență cu N. Chirițescu referitoare la situația din țară și Europa pe plan politic, despre socialism, viața privată, întâlniri. Orig., copii.	1970-1972; 1974; 1976- 1977; 1979	56	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
12		Documente referitoare la creatorul fondului			
		Însemnări cu date biografice ale lui Nicolae Chirițescu despre Eftimie Gherman; date biografice ale lui Ion Scînteie despre Eftimie Gherman. Orig.	f.d.	13	
		Diverse			
13		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 1-2; 30; 34; 36; 38-48; 50-63; 65-74 Orig.	1951	113	
14		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 75-83; 85-126 Orig.	1952	157	
15		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 1-16; 18-28; 30; 32-53. Orig.	1953	177	
16		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 127-153; 155-170. Orig.	1953	133	
17		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 171-216; 218. Orig.	1953	147	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
18		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 54-69; 72-73; 75-90; 92-100; 106-107. Orig.	1954	158	
19		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 101-105; 108-151. Orig.	1955	222	
20		Buletine radio ale Centrului Internațional al Sindicaliștilor Liberi în Exil nr. 153-163; 165-172; 174-179; 184-187; 189-191; 18/02 1958. Orig.	1956; 1958	112	
21		Inventar vechi Eftimie Gherman. Orig.	2006	9	

LISTA PUBLICAȚILOR

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
1	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	1	Paris, Franța	franceză	
2	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	2	Paris, Franța	franceză	
3	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	3	Paris, Franța	franceză	
4	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	4	Paris, Franța	franceză	
5	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	5	Paris, Franța	franceză	
6	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	6	Paris, Franța	franceză	
7	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	7	Paris, Franța	franceză	
8	Cahiers de la Roumanie Ouvriere	8	Paris, Franța	franceză	
9	Supliment la Cahiers de la Roumanie Ouvriere	februarie 1953	Paris, Franța	franceză	
10	Destin	11/1959	Madrid, Spania	română	
11	Le Courrier Roumain	222-223/16-30 iunie 1962	Paris, Franța	română	
12	Le Courrier Roumain	224-225/16-31 iulie 1962	Paris, Franța	română	
13	Le Courrier Roumain	226-227/16-31 august 1962	Paris, Franța	română	
14	Le Courrier Roumain	232-233/16-30 noiembrie 1962	Paris, Franța	română	
15	Le Courrier Roumain	234-235/16-31 decembrie 1962	Paris, Franța	română	
16	Le Courrier Roumain	311-312/16-31 martie 1966	Paris, Franța	română	
17	Le Courrier Roumain	323-324/feb.-martie 1968	Paris, Franța	română	
18	Le Courrier Roumain	330-331/nov.-dec. 1968	Paris, Franța	română	

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
19	România muncitoare	1/ianuarie 1952	Paris, Franța	română	
20	România muncitoare	2/februarie 1952	Paris, Franța	română	
21	România muncitoare	3/martie 1952	Paris, Franța	română	
22	România muncitoare	4/aprilie 1952	Paris, Franța	română	
23	România muncitoare	5/mai 1952	Paris, Franța	română	
24	România muncitoare	6/iunie 1952	Paris, Franța	română	
25	România muncitoare	7/iulie 1952	Paris, Franța	română	
26	România muncitoare	8/ august 1952	Paris, Franța	română	
27	România muncitoare	9/septembrie 1952	Paris, Franța	română	
28	România muncitoare	10/octombrie 1952	Paris, Franța	română	
29	România muncitoare	11/noiembrie 1952	Paris, Franța	română	
30	România muncitoare	12/decembrie 1952	Paris, Franța	română	
31	România muncitoare	13/ianuarie 1953	Paris, Franța	română	
32	România muncitoare	14/februarie 1953	Paris, Franța	română	
33	România muncitoare	15/martie 1953	Paris, Franța	română	
34	România muncitoare	16/aprilie 1953	Paris, Franța	română	
35	România muncitoare	17/mai 1953	Paris, Franța	română	
36	România muncitoare	18/iunie 1953	Paris, Franța	română	
37	România muncitoare	19/iulie 1953	Paris, Franța	română	
38	România muncitoare	20/august 1953	Paris, Franța	română	

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
39	România muncitoare	21/septembrie 1953	Paris, Franța	română	
40	România muncitoare	22/octombrie 1953	Paris, Franța	română	
41	România muncitoare	23/noiembrie 1953	Paris, Franța	română	
42	România muncitoare	24/decembrie 1953	Paris, Franța	română	
43	România muncitoare	25/ianuarie 1954	Paris, Franța	română	
44	România muncitoare	26/februarie 1954	Paris, Franța	română	
45	România muncitoare	27/martie 1954	Paris, Franța	română	
46	România muncitoare	28/aprilie 1954	Paris, Franța	română	
47	România muncitoare	29/mai 1954	Paris, Franța	română	
48	România muncitoare	30/iunie 1954	Paris, Franța	română	
49	România muncitoare	31/iulie 1954	Paris, Franța	română	
50	România muncitoare	32/august 1954	Paris, Franța	română	
51	România muncitoare	33/septembrie 1954	Paris, Franța	română	
52	România muncitoare	34/octombrie 1954	Paris, Franța	română	
53	România muncitoare	35/noiembrie 1954	Paris, Franța	română	
54	România muncitoare	36/decembrie 1954	Paris, Franța	română	
55	România muncitoare	37/ianuarie 1955	Paris, Franța	română	
56	România muncitoare	38/februarie 1955	Paris, Franța	română	
57	România muncitoare	39/martie 1955	Paris, Franța	română	
58	România muncitoare	40/aprilie 1955	Paris, Franța	română	

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
59	România muncitoare	41/mai 1955	Paris, Franța	română	
60	România muncitoare	42/iunie 1955	Paris, Franța	română	
61	România muncitoare	43/iulie 1955	Paris, Franța	română	
62	România muncitoare	44/august 1955	Paris, Franța	română	
63	România muncitoare	45/septembrie 1955	Paris, Franța	română	
64	România muncitoare	46/octombrie 1955	Paris, Franța	română	
65	România muncitoare	47/noiembrie 1955	Paris, Franța	română	
66	România muncitoare	48/decembrie 1955	Paris, Franța	română	
67	România muncitoare	49/ianuarie 1955	Paris, Franța	română	
68	România muncitoare	50/februarie 1956	Paris, Franța	română	
69	România muncitoare	51/martie 1956	Paris, Franța	română	
70	România muncitoare	52/aprilie 1956	Paris, Franța	română	
71	România muncitoare	53/mai 1956	Paris, Franța	română	
72	România muncitoare	54/iunie 1956	Paris, Franța	română	
73	România muncitoare	55/iulie 1956	Paris, Franța	română	
74	România muncitoare	56/august 1956	Paris, Franța	română	
75	România muncitoare	57/septembrie 1956	Paris, Franța	română	
76	România muncitoare	59/noiembrie 1956	Paris, Franța	română	
77	România muncitoare	61/ianuarie 1957	Paris, Franța	română	

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
78	România muncitoare	63/martie 1957	Paris, Franța	română	
79	România muncitoare	64/aprilie 1957	Paris, Franța	română	
80	România muncitoare	65/mai 1957	Paris, Franța	română	
81	România muncitoare	66/iunie 1957	Paris, Franța	română	
82	România muncitoare	67/iulie 1957	Paris, Franța	română	
83	România muncitoare	68/august 1957	Paris, Franța	română	
84	România muncitoare	69/septembrie 1957	Paris, Franța	română	
85	România muncitoare	70/octombrie 1957	Paris, Franța	română	
86	România muncitoare	71/noiembrie 1957	Paris, Franța	română	
87	România muncitoare	72/decembrie 1957	Paris, Franța	română	
88	România muncitoare	73/ianuarie 1958	Paris, Franța	română	
89	România muncitoare	74/februarie 1958	Paris, Franța	română	
90	România muncitoare	75/martie 1958	Paris, Franța	română	
91	România muncitoare	76/aprilie 1958	Paris, Franța	română	
92	România muncitoare	77/mai 1958	Paris, Franța	română	
93	România muncitoare	78/iunie 1958	Paris, Franța	română	
94	România muncitoare	79-80/iulie- august 1958	Paris, Franța	română	
95	România muncitoare	81/septembrie 1958	Paris, Franța	română	
96	România muncitoare	82/octombrie 1958	Paris, Franța	română	
97	România muncitoare	83/noiembrie 1958	Paris, Franța	română	

Nr. crt.	Publicație	Numărul și anul publicației	Locul	Limba	Cota din Bibliotecă
98	România muncitoare	85-86/ian.-feb. 1959	Paris, Franța	română	
99	România muncitoare	88/aprilie 1959	Paris, Franța	română	
100	România muncitoare	89/iulie-august 1959	Paris, Franța	română	
101	România muncitoare	90/iunie 1959	Paris, Franța	română	
102	România muncitoare	90-91/oct.-nov. 1959	Paris, Franța	română	
103	România muncitoare	92-93/dec.1959 - ian. 1960	Paris, Franța	română	
104	România muncitoare	94, 95, 96/feb., martie, aprilie 1960	Paris, Franța	română	
105	Tribuna	1/1951, an I	Paris, Franța	română	
106	Țara și Exilul	3-4/ian.-feb. 1973	Madrid, Spania	română	